

Sociologförbundet har ordet

Om jag minns rätt så deltog jag i min första årsmöteskonferens i regi av Sveriges sociologförbund (SSF) någon gång i slutet av åttiotalet. Sedan dess har jag varit med ungefär tio gånger. Då och då har jag varit koordinator för en arbetsgrupp (oftast teorigruppen) och en gång varit med att arrangera ett årsmöte (Örebro 2003). Under dessa närmare två decennier av årsmöten har det mig veterligen sett ungefär likadant ut år från år. Gästföreläsarna har naturligtvis skiftat. Vissa arbetsgrupper har visserligen försvunnit och ersatts, men även återuppstått. Paneldebatter och bokseminarier har ofta förekommit, men inte alltid. Det skulle dock vara svårt att hävda att SSF och dess årsmöten under denna period har präglats av förnyelse. Det har snarare handlat om en ganska stillastående organisation. Det skulle i och för sig kunna ses som något positivt. Nu när högskolepolitik på alla nivåer (i enlighet med den flexibla kapitalismen i allmänhet) tycks tillämpa den leninistiska principen om den permanenta revolutionen, kanske man skall vara rädd om de få fasta hållpunkter som trots allt ännu finns kvar. Å andra sidan: Även om jag för min egen del alltid har uppskattat dessa årsmöteskonferenser och de haft stor betydelse för min kunskap om vad som pågår inom svensk sociologi så kan man knappast påstå att årsmötena blomstrat under denna period. Visserligen var det ett glädjande högt deltagande nu senast i Lund, men generellt har vi fått vara nöjda om deltagarantalet legat någonstans mellan 100 och 150 personer. Medlemsantalet är, om jag är rätt informerad, sämst in Skandinavien (Island har fler medlemmar än det svenska förbundet!). Den som har varit med om en amerikansk eller tysk årsmöteskonferens vet också att en nationell ämneskonferens kan ha en betydligt större vetenskaplig vikt än den för närvarande har i Sverige. Därför vill SSF:s styrelse nu inför årsmötet i Östersund inbjuda till en allmän diskussion om förnyelse av SSF och årsmöteskonferensen. Vad kan göras för att SSF skall kunna spela en större roll för sociologin i Sverige och accelerera den (måttliga) ökningen av medlemmar och deltagare som trots allt har skett under det senaste året?

Här och nu vill jag framförallt ta upp ett förslag som diskuterats i styrelsen (och som i någon del redan har börjat realiseras), nämligen en förändring av SSF som hämtar inspiration från hur de Europeiska, Amerikanska och Internationella sociologiförbunden är organiserade. Det skulle t.ex. innebära att arbetsgrupper blir fastare organiserade och inte dör och uppstår för varje nytt årsmöte. Arbetsgruppen förväntas istället ha någon typ av verksamhet mellan årsmöteskonferenserna och en mer stabil ledning. Nätverk skulle då få ansöka om status som arbetsgrupp inom SSF. Det bör då finnas två typer av arbetsgrupper; sådana som är helt etablerade och sådana som ännu väntar på full status (jfr t.ex. Europeiska förbundet som skiljer mellan "Research

¹ Se Gadamer (1997), kap. 1. Att sociologin också använder begreppet *smak* på ett delvis annat sätt behöver inte bekymra oss här. Jfr Bourdieu (1994).

Network” och ”Research Stream”). I enlighet med detta skulle medlemmar inte längre organiseras via (mer eller mindre avsmnade) lokalföreningar utan via arbetsgrupper. Skulle man göra på detta sätt talar dock mycket för att årsmöteskonferensen enbart skall gå av stapeln vartannat år. Däremellan skulle arbetsgrupperna – åtminstone en gång – mötas var och en för sig. Kanske skulle en sådan organisation på ett relativt enkelt sätt kunna innebära ett stöd för olika sociologiska forskningsmiljöer i Sverige. Det skulle kunna göra det möjligt för SSF att i någon mån stödja arbetsgrupper ekonomiskt, öka möjligheterna för arbetsgrupper att söka medel från andra finansiärer och allmänt skapa förutsättningar för att stärka disciplinära forskningsmiljöer i landet.

Som bekant befinner sig idag mångvetenskapliga miljöer och internationalisering i fokus för olika forskningspolitiska ansträngningar. På samma sätt som jag i *Sociologisk forskning* (nr 3 2006) har hävdad att en framgångsrik internationalisering av svensk sociologi förutsätter en kraftsamling på nationell nivå, så är det lätt att inse att starka mångvetenskapliga miljöer förutsätter starka discipliner (det är enbart som kompetenta sociologer som vi har något att bidra till en mångvetenskaplig miljö). Just i dessa sammanhang skulle sociologiförbundet kunna spela en viktigare roll om vi lyckats vidareutveckla organisationsformen och lyckas locka en betydligt större del av svenska sociologer att delta. Utlysandet av ett pris för bästa avhandling (se www.sociologforbundet.se) kan också ses i ljuset av detta.

Styrelsen efterlyser som sagt respons på ovanstående förnyelseidéer, men är naturligtvis också tacksam för alla möjliga idéer och förslag. Låt oss diskutera detta i Östersund, men glöm inte för den skull bort debattforum på Sociologförbundets hemsida. Det står öppet inte bara för diskussioner i denna fråga utan alla möjliga frågor relaterade till sociologi.

Mikael Carleheden
Vice ordförande i Sveriges sociologförbund